

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

**Nicolai Lancicii E Societate Iesv Opvscvlorvm Spiritvalivm
Tomvs ...**

Łęczycki, Mikołaj

Antverpiae, 1650

Proemium.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-78821](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-78821)

virtutibus, & nouissimorum memoria, iuuat, ne in peccata frequentia labamur. CAP. IV.

Per sanitatem affectionis & affectum diuine charitatis & per moderationem passionum, ac diminutionem fomitis impediuntur frequentia peccata. CAP. V.

Sollicitudo assidua ne offendatur Deus, Deiq; presentis memoria, & generosa repulsio tentationum nos inuadentium, prodest ad vitanda peccata. CAP. VI.

Dei prouidentia amouens occasiones pecca-

torum, & non permittens seuire diabolum, & faciens nos frequentibus virtutum actibus vacare, plurimum confert ad vitanda frequentia peccata. CAP. VII.

Excellentia virtutum, & vniuersa cognitio sceleris peccati, impedit frequentem in peccata lapsum. CAP. VIII.

Perpetua vigilantia ne peccemus, & cura, vt modo hoc modo aliud peccatum eliminemus, & eradicemus affectum ad peccata, valde illa arceat. CAP. IX.

Index rerum præcipuarum huius Opusculi, est positus in fine huius tomi.

PRÆFATIO AD LECTOREM.

Per hos 47. annos mei Sacerdotij, perpetuò voluntate Superiorum meorum, in variis Prouincijs & Regnis fui director in Spiritu bonarum animarum tam secularium quàm religiosarum ex varijs Ordinibus Regularibus ad me, partim sponte, partim suorum Superiorum iussu, consilij & auxiliij causâ accedentium. In hac occupatione, agnoui magna Dei concessa illis bonis animabus, in plerisque tamen aduerti, pauciora eis esse concessa quàm quæ diuina liberalitas in eas effudisset, si particulari studio attendissent, ad vitanda frequentia venialia peccata, præsertim, cum plenâ deliberatione, seu de industria commissa. Ideò commiseratione motus, scripsi hoc Opusculum, vt persuaderem fugam omnium peccatorum venialium, tanquam impedimento ad multa Dei dona acquirenda. Vtinam profim. Vale. Giczynij in Bohemiâ Anno 1637.

LIBER PRIMVS.

PROOEMIUM.

In pluribus Opusculis meis indicaui initium vitæ spiritualis, & studium perfectionis acquirendæ, inchoandum esse à fugâ & vitatione omnium peccatorum, etiam venialium, quantum cum diuinâ gratiâ possunt vitari in hac naturæ nostræ infirmitate & conditione vitæ præsentis. Hoc autem nullo modo fieri potest, nisi præcedat magnum odium peccati. Quod odium duobus modis Diuina Maiestas dat hominibus. Primò, Immediatè per se, sine vsu aliarum creaturarum, quibus tanquam instrumentis vti ordinariè solet. Sic S. Paulo Apostolo indidit odium sectæ Iudaicæ, per se solum Act. 9. sic multis alijs, vt constat ex historijs Ecclesiasticis. Secundò, Immediatè & intrinsecè per se, immeditatione (vt loquuntur Philosophi) agentis principalis, sed non nisi cum instrumento extrinsecò adhibito ab agente Principali Domino Deo nostro. Hæc autem

instrumenta extrinseca sunt varia. Primò. Sunt Concionatores zelosi, qui peccatorum grauitatem & fugam, non solo ore, sed etiam ex corde accenso, suis auditoribus persuaident. Secundò. Sunt lectiones librorum spiritualium, per quas conuertuntur multi, vt B. Ioannes Columbinus & S. P. N. Ignatius conuersus est. Tertio. Sunt exempla bona, quæ etiam ad hoc multos perduxerunt. Quarto. Sunt priuata monita ex corde data, vel à Confessorijs, vel ab alijs. Quintò. Sunt tribulationes, & aduersitates immixtæ & permissæ à Deo, iuxta illud Psalmi: *Cum occideret eos, querebant eum, & diluculo veniebant ad eum.* Sextò. Sunt piæ considerationes grauitatis & sceleris peccatorum. Harum aliquas proponam, vt lectores concipiant odium peccati, primò in genere, deinde in particulari, tum peccatorum mortalium, tum venialium; tum vt ipsi ea vitent, tum vt Concionatores habeant materiam in concionibus, & in confessionibus, & in priuatis colloquijs, eas secularibus proponendi, ad ingenerandum eis odium peccatorum, & per ingeneratum odium, per-

ducendi eos ad tria; scilicet Primò ad cessationem à peccatis præteritis. Secundò, Ad mundandam conscientiam à peccatis commissis, per compunctionem, & bonam confessionem. Tertio. Ad vitanda in posterum peccata pro tempore futuro, quantum in hac vita cum Dei gratia vitari possunt, modis à me explicatis in Opusculo de iudicijs & gradibus profectus, & in alio de 4. F. & alibi.

CAPVT PRIMVM.

Omne peccatum est morte corporis peius.

Prima itaq; Consideratio seu causa sit, quod omne peccatum, tam mortale, quam veniale, sit maius malum, quam sit mors corporis. Mors corporis adeò est magnum malum, vt dicat S. Bern. lect. 2. in die SS. Petri & Pauli (& nos expetitur ita esse) nihil inter homines humano iudicio plus morte horreri. Est enim mors, vt ait Aristoteles lib. 3. Eth. cap. 8. & 9. & ipse Epicurus apud Laërt. l. 10. *Omnia malorum maxime horribilia.* Ideoque meritò eam vocat S. Chrysostomus in Plal. 124. *malorum omnium summam seu colophonem.* Atqui minus malum est mori morte nõ tantum naturali, (quam effugere nemo potest,) sed etiam violentà & atroci millies, quam semel volũtariè, seu deliberatè peccare, tam mortaliter quam venialiter. De mortali sic S. Augustinus tr. 52. in Ioan. cap. 12. exponens illa verba Christi: *Qui nõ odit animam suam perdet eam.* Cum ergo cause articulus venerit, vt hæc conditio proponatur aut faciendum esse contra Dei præceptum, aut ex hac vita migrandum, quorum duorum homo cogatur alterum eligere, comminante mortem persecutoris, ibi eligat Deo dilecto e mori, quam offenso viuere. De venialibus idem dicunt Sancti, potius non debere mori, quam mentiri, vel alterius famam denigrare, vel proferre vnum verbum otiosum. Ideò S. Thomas 2. 2. q. 110. art. 3. ad 4. docet potius permitendam esse occisionem alterius vel sui, quam mentiendum. Et S. P. N. Ignatius in 2. modo, seu gradu, humilitatis ait: *vt nulla, vel humana quantæcunque felicitatis vel propria mortis conditione proposita, adducat vnquam, vt culpam licet venialem tantum, decernam admittere.* Quocirca mirum non est B. Catharinam Genuensem, cognitâ grauitate & fœditate peccati venialis dixisse, (c. 12. vitæ.) *Certum habeo, quod si quis ceruere, quam enorme vnum tantum peccatum sit, potius eligeret anima, & corpore in succensâ fornace vna consistere, quam in se peccatum tolerare; & si vniuersum mare ignis esset, ad effugiendum peccatum, sese in medium eius, vsque ad fundum demergeret, neque inde vnquam prodiret, si sciret, quod prodirens peccatû esset in se conspiciendus.* Imò c. 24. dicebat: *Qui perspicuum quanti momenti sit Dei essentia, non possunt alium estimare cruciatum, neque alium infernum, quam illam ipsam offensam: amnia*

Lancij Opusc. Tom. 2.

alia huiusmodi tormenta, sunt in illius comparatione solatia. Non miror ergo dictum esse à S. Edmundo Archiepiscopo Cantuariensi: *Malo insilire in rogam ardentem, quam peccatum vllum sciens admittere in Deum meum.*

Meritò ergo dixit S. Dorotheus ser. 20. *Longe melius est, & corpus suum, & omnia corporea perire simul, quam ladi animam tuam in re, etiam minima.* Tales erant antiqui Christiani, de quibus scribit S. Iustinus Martyr in Apol. 2. *eos maluisse mori, quam vel semel mentiri.* Vt hinc obiter dicamus, quam sit graue malum, mentiri, præsertim Sacerdotibus, quorum os quotidie ingreditur ille, qui de se dixit: *Ego sum via, veritas & vita;* & qui venit expugnare Sathanam; quem appellare per ignominiam volens Christus Dominus, appellauit *Mendacem & Patrem eius* Ioan. 8. 44. Et inter laudes cælestis patriæ & incolarum quorundam dicitur Apoc. 14. 5. *In ore eorum non est inuentum mendacium.* Et inter eos qui cælo indigni sunt, ponuntur mendaces: Et in catalogo aliorum sceleratorum numerantur Apoc. vlt. 15. *Foris canes, & venefici, & impudici, & homicidæ, & idolis seruientes, & omnis qui amat, & facit mendacium.* Hinc confundi debemus valde quòd propter molestias, vt ita dicam, infinitis partibus minores morte; Deum sæpè offendimus, qui nec mortis metu id facere debemus, sicut antiqui Christiani malebant mori quam mentiri: quandò magis malissent mori, quam detrudere, quia detractio est grauius peccatum mendacio officioso vel otioso? Proponamus ergo nunquam deinceps nos mendacio & detractioe Deum offensus, ob Verbi pro nobis Incarnati, (quo cibamus quotidie) reuerentiam, respectum, imò ob eum, quem ei debemus amorem. Nam, vt e. 15. vitæ, dicebat B. Catharina Genuensis, *Cognitissimum mihi est, quòd quando amor purus, vel exquisitissimam imperfectionem deprehendit, si Deus non auerteret, in puluerem redegeretur, non corpus modò, sed & anima, nisi esset immortalis.* Magis mirum est, Aristotelem Ethicorum l. 3. Eth. scripsisse: *Melius est mori, quam facere aliquid contra bonum virtutis.* Mirum ergo non est, S. Ephraïam, teste Nicephoro l. 7. hist. cap. 13. damnatam ad prostibulum, quòd idolis sacrificare noller, cum ab impuro iuvene inuaderetur, hac eum arte elusisse; & pudori suo consuluisse, & Martyrium, inquit Cornelios in Gen. 39. v. 12. pag. 293. col. 1. assecutam esse: Si inquit, mihi parcas, docebo te phararmacum, quo perunctus, in præliis nullo telo vel ferro laedi poteris. Ille promissit, si eius rei fidem faceret: tum illa, In me; inquit, cape experimētum; atque cerâ cum oleo commixtâ inungens collum; Feri, inquit, illud quam potes validissimè. Fecit iuuenis, & vno ictu capit ei rescuit. Ita maluit occidi, quam certi in iuueni peccati esse occasio, etsi ipsa non peccasset, si vim passa fuisset; & ille occidendo eam non peccauit, quia credens personâ, quam fide

M m 2 dignam